

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039 | tārunis 67097200 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

19.10.2023.

Nr. 115

(prot. Nr.41, 4.p)

Par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2023.gada 30.jūnijā saņēma akciju sabiedrības “Augstsprieguma tīkls”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003575567, juridiskā adrese: Dārziema iela 86, Rīga, LV-1073 (turpmāk – AS “Augstsprieguma tīkls”), 2022.gada 30.jūnija iesniegumu Nr.2.5/2023/2809 par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu laika periodam no 2024.gada līdz 2033.gadam (turpmāk – Plāns). Ar 2023.gada 24.jūlija vēstuli Nr.1-2.42/2300 Regulators pieprasīja no AS “Augstsprieguma tīkls” papildu informāciju un saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 64.panta otro daļu pagarināja administratīvā akta izdošanas termiņu uz laiku, ne ilgāku par četriem mēnešiem no AS “Augstsprieguma tīkls” 2023.gada 30.jūnija iesnieguma Nr.2.5/2023/2809 saņemšanas dienas, tātad līdz 2023.gada 30.oktobrim. Pieprasīto informāciju Regulators saņēma ar AS “Augstsprieguma tīkls” 2023.gada 22.augusta iesniegumu Nr.2.5/2023/3492. Izvērtējot saņemto papildu informāciju, Regulators ar 2023.gada 8.septembra vēstuli Nr.3-2.42/2848 atkārtoti lūdza AS “Augstsprieguma tīkls” iesniegt papildu informāciju. Regulatora atkārtoti pieprasīto papildu informāciju Plāna izvērtēšanai Regulators saņēma ar AS “Augstsprieguma tīkls” 2023.gada 22.septembra iesniegumu Nr.2.5./2023/3862.

Regulators konstatē

1. Elektroenerģijas tirgus likuma 15.¹panta pirmā daļa noteic, ka Regulators katru gadu apstiprina pārvades sistēmas operatora izstrādāto pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plānu (turpmāk – plāns) un uzrauga tā izpildi. Savukārt saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 15.¹panta otro daļu Regulators nosaka plānā iekļaujamo informāciju un plāna iesniegšanas kārtību.
2. Regulatora 2011.gada 23.novembra lēmuma Nr.1/28 “Noteikumi par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu” (turpmāk – Noteikumi) 5. un 6.punkts nosaka plānā iekļaujamo informāciju un plāna izvērtēšanai nepieciešamo informāciju. Savukārt no Noteikumu 3.punkta izriet, ka plānam jāatbilst secinājumiem un informācijai, kas ir ietverta novērtējuma ziņojumā, kuru pārvades sistēmas operators sagatavo atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 15.panta pirmajai daļai. Pārvades sistēmas operatora

ikgadējais novērtējuma ziņojums (turpmāk – Ziņojums) publicēts AS “Augstsprieguma tīkls” tīmekļvietnē¹.

3. Saskaņā ar Noteikumu 2.punktu plāns ir pārvades sistēmas operatora izstrādāts plānošanas dokuments, kurā nosaka pārvades sistēmas attīstību un nepieciešamos finanšu ieguldījumus pārvades sistēmas operatora objektos (turpmāk – pārvades infrastruktūra) turpmākajos 10 gados. Savukārt no Elektroenerģijas tirgus likuma 15.¹panta pirmās daļas un Noteikumu 7.punkta izriet, ka plāns tiek pārskatīts katru gadu. Saskaņā ar Noteikumu 14.punktu, uzraugot plāna izpildi, Regulators ņem vērā pārvades sistēmas operatora iesniegto atskaiti par finanšu ieguldījumiem pārvades infrastruktūrā iepriekšējā kalendārajā gadā.
4. Atbilstoši Noteikumu 14.–16.punktam Regulators 2023.gada 17.martā saņēma AS “Augstsprieguma tīkls” 2023.gada 17.marta iesniegumu Nr.2.5/2023/1209 par finanšu ieguldījumiem pārvades infrastruktūrā iepriekšējā kalendārajā gadā (turpmāk – Atskaite). Regulators konstatē, ka AS “Augstsprieguma tīkls” Atskaite atbilst Noteikumiem un skaidrojumi par iemesliem, kāpēc 2022.gada faktiskie finanšu ieguldījumi par vairāk nekā 0,2 milj. *euro* atšķiras no iepriekš plānotajiem finanšu ieguldījumiem, ir pamatoti un pietiekami.
5. Atbilstoši Noteikumu 11.punktam Regulators, izskatot plānu, izvērtē:
 - 5.1. tā atbilstību Kopienas tīklu attīstības 10 gadu plānam (turpmāk – Kopienas plāns);
 - 5.2. tā atbilstību Elektroenerģijas tirgus likumā noteikto pārvades sistēmas operatora pienākumu izpildei, tai skaitā elektroenerģijas sistēmas drošuma nodrošināšanai saskaņā ar Regulatora 2013.gada 26.jūnija lēmuma Nr.1/4 “Tīkla kodekss elektroenerģijas nozarē” (turpmāk – Tīkla kodekss) noteiktajām prasībām;
 - 5.3. nepieciešamību novērst starpvalstu savienojumu pārslodzes, ņemot vērā elektroenerģijas tirgus darījumu apjomus reģionā, elektroenerģijas biržas darbību un nepieciešamību nodrošināt atbilstošās pārvades jaudas;
 - 5.4. esošo un iespējamo pārvades sistēmas lietotāju ieteikumus;
 - 5.5. tā atbilstību Noteikumu 6.punktā noteiktajai informācijai.
6. Saskaņā ar Noteikumu 12.punktu Regulators izvērtē un apstiprina plānu vai pieņem lēmumu par tā noraidīšanu Administratīvā procesa likumā noteiktajā termiņā un kārtībā.
7. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2019.gada 5.jūnija Regulas (ES) Nr.2019/943 Par elektroenerģijas iekšējo tirgu (turpmāk – Regula Nr.2019/943) 19.panta 2.punktu visus ieņēmumus, kas rodas starpzonu jaudu piešķiršanas rezultātā, izmanto šādiem prioritāriem mērķiem: a) piešķirtās jaudas faktiskās pieejamības nodrošināšanai, arī garantēšanas kompensācijai; vai b) starpzonu jaudas saglabāšanai vai palielināšanai, attiecīgā gadījumā ar koordinētiem korektīviem pasākumiem optimizējot esošo starpsavienotāju izmantošanu vai sedzot izmaksas, kas radušās, veicot investīcijas tīklā un attiecas uz starpsavienotāju pārslodzes samazināšanu. Savukārt no Regulas Nr.2019/943 19.panta 3.punkta izriet, ja pienācīgi ir izpildīti Regulas Nr.2019/943 19.panta 2.punktā noteiktie prioritārie mērķi, ieņēmumus var izmantot kā ienākumus, kas regulatīvajām iestādēm jāņem vērā, apstiprinot tīkla tarifu aprēķināšanas metodiku vai nosakot tīkla tarifus, vai abas minētās darbības. Pārējos ieņēmumus nogulda atsevišķā iekšējā kontā līdz laikam, kad tos varēs izlietot 2.punktā minētajiem nolūkiem.
8. No Elektroenerģijas tirgus likuma 13.¹panta septītās daļas izriet, ka Regulators pārrauga pārvades sistēmas operatora iekasētās pārslodzes maksas un maksājumu izmantošanu.
9. Plāns ir apstiprināts ar AS “Augstsprieguma tīkls” valdes 2023.gada 21.jūnija lēmumu Nr.126/30/2023 “Par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plāna apstiprināšanu”

¹ Publicēts AS “Augstsprieguma tīkls” tīmekļvietnē:
https://ast.lv/sites/default/files/editor/PSO_zinojums_2023.pdf

- un 2023.gada 20.septembra lēmumu Nr.169/45/2023 “Par Elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plāna grozījumiem”.
10. Atbilstoši Noteikumu 8.punktam Regulators trīs darba dienu laikā no Plāna saņemšanas dienas publicēja Plānu savā tīmekļvietnē kopā ar paziņojumu par uzklaušanās sanāksmes rīkošanu².
 11. 2023.gada 18.jūlijā notika uzklaušanās sanāksme³ par Plānu, kurā piedalījās elektroenerģijas pārvades sistēmas lietotāji, kas uzklaušanās sanāksmes laikā izteica viedokli par Plānu.
 12. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 17.aprīļa Regulas (ES) Nr.347/2013, ar ko nosaka Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādnes un atceļ Lēmumu Nr.1364/2006/EK, groza Regulu (EK) Nr.713/2009, Regulu (EK) Nr.714/2009 un Regulu (EK) Nr.715/2009 (turpmāk – Regula Nr.347/2013) 3.panta 4.punkta pirmo daļu Eiropas Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar Regulas Nr.347/2013 16.pantu, lai izveidotu Savienības kopīgu interešu projektu (turpmāk – KIP) sarakstu. Savukārt Regulas Nr.347/2013 3.panta 4.punkta otrā daļa noteic, ka Savienības KIP sarakstu izveido ik pēc diviem gadiem. Ievērojot minēto, ar Eiropas Komisijas 2021.gada 19.novembra deleģēto Regulu (ES) Nr.2022/564, ar ko attiecībā uz Savienības kopīgu interešu projektu sarakstu groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr.347/2013 (turpmāk – Regula Nr.2022/564)⁴ ir aizstāts Regulas Nr.347/2013 VII pielikums “Savienības kopīgu interešu projektu saraksts (“Savienības saraksts”)” un apstiprināts jauns Savienības KIP saraksts. Ar Regulu Nr.2022/564 apstiprinātajā Savienības KIP sarakstā ir iekļauts prioritārā elektroenerģijas koridora “Baltijas enerģijas tirgus starpsavienojumu plāns” KIP Nr.4.8.1., Nr.4.8.3. un Nr.4.8.23., kas ietverti Plāna 1.pielikumā.
 13. Regulators, izvērtējot Plānu, ņēma vērā Regulatora 2018.gada 6.septembra lēmumu Nr.101 “Par ieguldījumu izmaksu sadali kopīgu interešu projektam “Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades sistēmas integrācija un sinhronizēšana ar Eiropas tīkliem 1.posms”” (turpmāk – Lēmums Nr.101) un Regulatora 2020.gada 7.maija lēmumu Nr.47 “Par ieguldījumu izmaksu sadali kopīgu interešu projektam “Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades sistēmas integrācija un sinhronizēšana ar Eiropas tīkliem 2.posms”” (turpmāk – Lēmums Nr.47).
 14. Eiropas Komisija 2014.gada 21.novembrī pieņēma lēmumu Nr.C(2014)8580 un 2017.gada 17.februārī paziņoja par lēmumu attiecībā uz Eiropas Savienības līdzfinansējuma apmēru KIP. 2019.gada 19.martā, 2020.gada 14.decembrī un 2022.gada 30.maijā parakstīti granta līgumi starp AS “Augstsprieguma tīkls” un Eiropas Inovācijas un tīklu izpildaģentūru par piešķirtā līdzfinansējuma nosacījumiem KIP “Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades sistēmas integrācija un sinhronizēšana ar Eiropas tīkliem 1.posms” (turpmāk – Sinhronizācijas projekta 1.fāze) un “Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades sistēmas integrācija un sinhronizēšana ar Eiropas tīkliem 2.posms” (turpmāk – Sinhronizācijas projekta 2.fāze) (KIP Nr.4.8.1., Nr.4.8.3. un Nr.4.8.23.).
 15. Saskaņā ar Noteikumu 11.1.apakšpunktu Regulators, izskatot Plānu, vērtēja tā atbilstību Kopienas plānam. Nesaistošu Kopienas plānu reizi divos gados pieņem Eiropas elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoru tīkls (turpmāk – ENTSO-E). ENTSO-E

² Publicēts Regulatora tīmekļvietnē: <https://www.sprk.gov.lv/events/aicina-paust-viedokli-par-augstsprieguma-tikls-elektroenerģijas-parvades-sistemas-attistibas>

³ [Sanāksmes protokols](#)

⁴ Regula ir publicēta Eiropas Savienības tiesību aktu tīmekļvietnē: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32022R0564>

- pēdējo Kopienas plānu ir pieņēmis 2021.gada 10.septembrī^{5,6} (turpmāk – ENTSO-E plāns 2020), savukārt 2022.gada 16.septembrī⁷ noslēdzās publiskā konsultācija ENTSO-E 2022.gada Kopienas plānam (turpmāk – ENTSO-E 2022.gada plāna projekts). AS “Augstsprieguma tīkls” Plāna 1.pielikumā ietvertie projekti ir iekļauti ENTSO-E plānā 2020 ar Nr.170 “Baltijas sinhronizācija ar kontinentālo Eiropu” un Nr.124 “NordBalt 2.fāze”.
16. Plānā ietverti ENTSO-E plānā 2020 iekļautie 330 kV pārvades tīkla pastiprināšanas projekti, proti, Sinhronizācijas projekta 1.fāze un Sinhronizācijas projekta 2.fāze, kuru ietvaros paredzēti apakšprojekti – “Tartu (EE)–Valmiera (LV) 330 kV starpsavienojuma caurlaides spējas palielināšana” (turpmāk – Tartu (EE)–Valmiera (LV) projekts), “Tsirgulina (EE)–Valmiera (LV) 330 kV starpsavienojums caurlaides spējas palielināšanai” (turpmāk – Tsirgulina (EE)–Valmiera (LV) projekts) un “Sistēmas sinhronizācijas un inerces iekārtu iegāde un uzstādīšana” (turpmāk – Sinhronizācijas iekārtu iegādes projekts):
- 16.1. Plānā ietverti 330 kV pārvades tīkla pastiprināšanas projekti – Tartu (EE)–Valmiera (LV) projekts un Tsirgulina (EE)–Valmiera (LV) projekts. Minētie projekti ietilpst prioritārajā koridorā “Baltijas enerģijas tirgus starpsavienojuma plāns” un palielinās pārvades tīkla caurlaides spēju un Baltijas reģiona elektroapgādes drošumu. Tartu (EE)–Valmiera (LV) projekta nodošana ekspluatācijā plānota līdz 2023.gada beigām, savukārt Tsirgulina (EE)–Valmiera (LV) projekta – līdz 2024.gada beigām;
- 16.2. Plānā ietverts Sinhronizācijas iekārtu iegādes projekts, lai nodrošinātu Latvijas elektroenerģijas sistēmas primārās frekvences regulēšanu, regulēšanas sistēmas sakārtošanu un modernizēšanu atbilstoši kontinentālās Eiropas elektroenerģijas sistēmas prasībām. Projektu paredzēts īstenot divās fāzēs, un projekta pabeigšana plānota līdz 2025.gadam.
17. Saskaņā ar Plānu AS “Augstsprieguma tīkls” paredzējusi novirzīt uzkrātos pārslodzes maksas ieņēmumus šādiem projektiem atbilstoši Regulas Nr.2019/943 19.panta 2.punkta b) apakšpunktam:
- 17.1. pārvades tīkla pastiprināšanas projektiem – Tartu (EE)–Valmiera (LV) un Tsirgulina (EE)–Valmiera (LV) 24% apmērā no kopējās summas – 6,87 milj. *euro*;
- 17.2. Sistēmas sinhronizācijas un inerces iekārtu iegādes un uzstādīšana projektam 24% apmērā no kopējās summas – 10,82 milj. *euro*;
- 17.3. Sinhronizācijas un inerces iekārtu iegāde un uzstādīšana 2.fāzei 15% apmērā no kopējās summas – 25 milj. *euro*.
18. Atbilstoši AS “Augstsprieguma tīkls” 2023.gada 22.augusta iesniegumā Nr.2.5/2023/3492 norādītajam AS “Augstsprieguma tīkls” pārslodzes maksas uzkrājumi uz 2023.gada 30.jūniju veido 68,01 milj. *euro*;
19. Plānā iekļautā projekta “AS “Augstsprieguma tīkls” administratīvo ēku kompleksa un ražošanas bāzes teritorijas pārbūve Dārziema ielā 86, Rīgā” izmaksas tika saskaņotas ar Regulatoru, kā tas minēts Regulatora 2020.gada 21.oktobra lēmuma Nr.138 “Par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu” (turpmāk – Lēmums Nr.138)

⁵ Pieņemts atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija Regulas (EK) Nr.714/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā un par Regulas (EK) Nr.1228/2003 atcelšanu 8.panta 3.punktam

⁶ TYNDP-2020 plāns publicēts ENTSO-E tīmekļvietnē: <https://tyndp2020-project-platform.azurewebsites.net/projectsheets/transmission>

⁷ TYNDP-2022 plāna projekts publicēts ENTSO-E tīmekļvietnē: <https://tyndp2022-project-platform.azurewebsites.net/projectsheets/transmission>

- secinošās daļas 6.punktā. Regulators 2023.gada 17.februāra vēstulē sniedza atbildi, kurā informē par atbalstu iepriekšminētā projekta īstenošanai;
20. Regulators konstatēja, ka Plānā ir atšķirības Sinhronizācijas projekta 1.fāzes izbūves finansējuma un veicamo darbu apjomos, salīdzinot ar elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu laika periodam no 2023.gada līdz 2032.gadam (turpmāk – 2022.gada attīstības plāns). Plānā par 12,05 milj. *euro* palielinātas izmaksas attiecībā pret 2022.gada attīstības plānu, tas ir, no 61,68 milj. *euro* līdz 73,73 milj. *euro*. AS “Augstsprieguma tīkls” norādīja, ka minētās atšķirības ir saistītas ar to, ka pasaules ģeopolitiskās situācijas ietekmē būtiski pieaugušas būvniecības un ražošanai nepieciešamo izejmateriālu izmaksas;
 21. Regulators konstatēja, ka Plānā ir atšķirības Sinhronizācijas projekta 2.fāzes izbūves finansējuma un veicamo darbu apjomos, salīdzinot ar 2022.gada attīstības plānu. Plānā par 18 milj. *euro* palielinātas izmaksas attiecībā pret 2022.gada attīstības plānu, tas ir, no 165 milj. *euro* līdz 183 milj. *euro*. AS “Augstsprieguma tīkls” norādīja, ka minētās atšķirības galvenokārt ir saistītas ar to, ka *potenciālo piegādātāju sniegtā informāciju liecināja, ka 1 MW BESS izmaksas lēšamas orientējoši 1 miljona EUR apjomā. Ņemot vērā Krievijas iebrukuma Ukrainā ietekmi uz materiālu cenām un piegādes iespējām, šobrīd 80MW/160MWh BESS izmaksas tiek lēstas 100 miljonu EUR apjomā. Šo aplēsi apstiprina arī AS "Augstsprieguma tīkls" izsludinātajā iepirkumā iesniegtais potenciālā piegādātāja piedāvājums, kurš gan nebija atbilstošs iepirkuma dokumentācijā noteiktajām prasībām un tika noraidīts, tomēr izmantojams kā cenu līmeņa indikācija.* Attiecīgi šīs prognozētās izmaksas ir iekļautas kopējās Baltijas valstu sinhronizācijas ar kontinentālo Eiropu 2.fāzes izmaksās, tādējādi Plānā izmaksas ir pieaugušas līdz 183 milj. *euro*.
 22. Plānā iekļautajam projektam “AS “Augstsprieguma tīkls” administratīvo ēku kompleksa un ražošanas bāzes teritorijas pārbūve Dārzciema ielā 86, Rīgā” ieguldījumu apjoms attiecībā pret 2022.gada attīstības plānu ir pieaudzis par 7,96 milj. *euro*, tas ir, no 38,04 milj. *euro* līdz 46 milj. *euro*. Minētais pieaugums skaidrojams ar kopējo būvniecības izmaksu pieaugumu Latvijā.
 23. AS “Augstsprieguma tīkls” katru gadu veic objektu un to elementu (330 kV un 110 kV sadalietaišu, 330 kV un 110 kV autotransformatoru, 110 kV transformatoru, 330 kV un 110 kV gaisvadu līniju vadu, 330 kV un 110 kV gaisvadu līniju trošu, 330 kV un 110 kV metāla balstu, 330 kV un 110 kV dzelzsbetona balstu) vērtējumu (turpmāk – Vērtējums) atbilstoši noteiktiem kritērijiem. AS “Augstsprieguma tīkls” 2023.gada Vērtējumu veica atbilstoši AS “Augstsprieguma tīkls” 2019.gada 15.februārī apstiprinātajiem kritērijiem Nr.NOP-85-29 “Latvijas 330/110kV pārvades sistēmas objektu atjaunošanas un pārbūves izvērtēšanas kritēriji” (turpmāk – Kritēriji). AS “Augstsprieguma tīkls” ir iesniegusi Regulatoram 2023.gada Vērtējumu.
 24. Atbilstoši Noteikumu 11.5.apakšpunktam AS “Augstsprieguma tīkls” 2023.gada 30.jūnija iesnieguma Nr.2.5/2023/2809 pielikumā iekļāvusi informāciju par Plāna 1. un 3.pielikuma 1. un 2.punkta projektiem un to ietekmi uz elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem.
 25. AS “Augstsprieguma tīkls” pilnvarotais pārstāvis Regulatora padomes sēdē atbalstīja sagatavoto lēmuma projektu.

Regulators secina

1. AS “Augstsprieguma tīkls” Plāns ir sagatavots un iesniegts atbilstoši Noteikumu 2.–7.punktam. Plāna saskaņojums ar elektroenerģijas sistēmas īpašnieku atbilstoši Noteikumu 6.3.apakšpunktam nav nepieciešams, jo ar 2021.gada 1.janvāri AS “Latvijas

- elektriskie tīkli” reorganizācijas procesā ir pievienota AS “Augstsprieguma tīkls”, kas līdz ar reorganizāciju ir pārņēmusi AS “Latvijas elektriskie tīkli” tiesības un saistības.
2. Plāns ir izstrādāts, ņemot vērā Ziņojumā ietvertos secinājumus un informāciju. Savu secinājumu Regulators pamato ar šādiem apsvērumiem:
 - 2.1. Ziņojumā pārvades sistēmas operators secina – lai elektroenerģijas pārvades sistēma atbilstu elektroenerģijas transportēšanai un spējai nodrošināt elektroenerģijas sistēmas netraucētu funkcionēšanu, ja nedarbojas viens no sistēmas objektiem, kā arī stabilai Latvijas pārvades sistēmas darbībai un sinhronizācijai ar Eiropas elektropārvades tīkliem, turpmākajos gados ir jārealizē Ziņojuma 5.3.apakšpunktā minētie projekti, kas atbilst Plāna aprakstošās daļas 5.1. un 5.2.apakšpunktam, kā arī 1. un 3.pielikuma 1. un 2.punktam;
 - 2.2. Ziņojuma 5.4.apakšpunktā pārvades sistēmas operators secina – lai nodrošinātu elektroenerģijas pārvades sistēmas drošumu un pietiekamību visu lietotāju drošai elektroapgādei iepriekšējā gadā un turpmākiem gadiem, bez Ziņojuma 5.2.apakšpunktā minētajiem projektiem ir nepieciešams modernizēt un attīstīt 330 kV un 110 kV pārvades tīklu. Minētais atbilst Plāna aprakstošās daļas 5.1.–5.2.apakšpunktā iekļautajai informācijai, attiecīgi paredzot atjaunošanas darbus 330 kV elektropārvades līnijās LNr.311 “Krustpils–Līksna”, LNr.313 “Līksna–Daugavpils”, LNr.322 “Viskaļi–Brocēni”, LNr.323 “Brocēni–Grobiņa”. Lai arī turpmāk spētu nodrošināt pārvades sistēmas stabilu darbību, tai pieslēgto lietotāju nepārtrauktu elektroapgādi ar elektroenerģiju pieprasītajā apjomā, pārvades sistēmas operators paredz 110 kV apakšstaciju un sadales punktu, un 110 kV elektropārvades līniju pārbūvi, kā arī 110 kV transformatoru nomaiņu un citus projektus, kas vērsti uz elektroenerģijas pārvades sistēmas darbības uzturēšanu.
 3. Regulators atzīst par pamatotiem AS “Augstsprieguma tīkls” argumentus attiecībā uz to, ka Plāns nodrošinās pārvades tīklu drošu darbību, atbilstību pieaugošajam elektroenerģijas patēriņam, elektrostaciju stabilu darbu un elektroenerģijas tranzītu caur Latviju un Baltijas valstīm, kā arī to, ka Plāna izpilde ir svarīga Baltijas valstu elektrotīkla integrēšanai kontinentālās Eiropas tīklā un tālākai sadarbībai ar Ziemeļvalstu un Centrālās Eiropas elektroenerģijas tirgiem. Savu secinājumu Regulators pamato ar šādiem apsvērumiem:
 - 3.1. Plāna 1.pielikumā ietverti projekti, kuri ir ENTSO-E plānā 2020 un ENTSO-E 2022.gada plāna projektā, Eiropas Savienības ceturtajā KIP sarakstā un kuru mērķi ir Baltijas elektroenerģijas tirgus turpmāka integrācija Eiropas Savienības elektroenerģijas tirgū, nodrošinot elektroenerģijas tirgus efektīvu funkcionēšanu un Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades sistēmas caurlaides spējas palielināšanu;
 - 3.2. Plāna 1.pielikumā ietvertie projekti ir novērtēti pēc ENTSO-E izmaksu un ieguvumu analīzes (CBA), vērtējot projektu kopuma ietekmi uz elektroenerģijas piegādes drošumu, sociālo un ekonomisko labumu, elektroenerģijas, ko ražo no atjaunojamiem energoresursiem, integrāciju, elektroenerģijas efektivitāti un ieguvumus no atjaunojamo energoresursu saražotās elektroenerģijas, samazinoties CO₂ izmešiem, kā arī ir norādīti sociālekonomiskie ieguvumi četrām nākotnes vīzijām (scenārijiem);
 - 3.3. Plāna 1.pielikumā iekļautie projekti kopā ar tirgus integrāciju uzlabos elektroenerģijas piegādes drošumu normālos sistēmas darbības apstākļos un veidos drošu tranzīta koridoru. Stabils sistēmas darbības apstākļi nodrošinās sistēmas drošumu atbilstoši ENTSO-E standartu nosacījumiem, kā arī ļaus integrēt papildu elektroenerģiju no atjaunojamiem energoresursiem un nodrošinās Baltijas valstu pārvades tīklu pietiekamību sinhronas darbības ar kontinentālo Eiropu gadījumā;

- 3.4. ENTSO-E plānā 2020 un ENTSO-E 2022.gada plāna projektā ir iekļauti projekti atbilstoši apstiprinātajā Savienības KIP sarakstā norādītajiem KIP Nr.4.8.1., Nr.4.8.3. un 4.8.23., par kuru ieguldījumu izmaksu sadali Regulators pieņēma Lēmumu Nr.101 un Lēmumu Nr.47.
4. Atbilstoši Regulas Nr.2019/943 19.panta 2.punkta b) apakšpunktam AS “Augstsprieguma tīkls” pārslodzes maksas ieņēmumus plāno novirzīt Tartu (EE)–Valmiera (LV) projektam, Tsirgulina (EE)–Valmiera (LV) projektam, Sinhronizācijas iekārtu iegādes projekta 1.fāzei un Sinhronizācijas projekta 2.fāzei. AS “Augstsprieguma tīkls” novirzāmo pārslodzes maksas ieņēmumu apmērs, kas paredzēts Plānā iekļauto projektu finansēšanai, atbilst AS “Augstsprieguma tīkls” kopējiem pārslodzes maksas uzkrājumiem uz 2023.gada 30.jūniju.
5. Plānā ietvertie pasākumi vērsti uz sekmīgu Elektroenerģijas tirgus likumā noteikto pārvades sistēmas operatora pienākumu izpildi, tai skaitā elektroenerģijas sistēmas drošuma nodrošināšanu saskaņā ar Tīkla kodeksa noteiktajām prasībām, kas nodrošina elektroapgādes sistēmas attīstību ilgtermiņā. Savu secinājumu Regulators pamato ar šādiem apsvērumiem:
- 5.1. plānotie ieguldījumi pārvades sistēmas objektos pārvades sistēmas drošuma paaugstināšanai nodrošina, ka pārvades sistēmas objekti tiek rekonstruēti vai nomainīti, ja tie atbilst Kritērijiem:
- 5.1.1. Kritērijos ietvertie nosacījumi ir atbilstoši, lai nodrošinātu apakšstaciju, to 110 kV sadaļu un transformatoru nenovecošanos, samazinātu to vidējo vecumu un nodrošinātu, ka minētajās iekārtās ir slodzei, elektroenerģijas ražotāju nominālajai jaudai un nepieciešamajam elektroenerģijas plūsmas daudzumam atbilstoša caurlaides spēja, samazinās tehnoloģiskie traucējumi un tiek ievērotas attiecīgās tehnoloģiskās prasības iekārtām un būvēm;
- 5.1.2. Kritērijos ietvertie nosacījumi ir pietiekami, lai 330 kV un 110 kV gaisvadu elektropārvades līniju rekonstrukcija nodrošinātu to savlaicīgu nomaiņu, ieskaitot balstu nomaiņu, kā arī to atbilstošu caurlaides spēju; plānotie ieguldījumi elektropārvades līnijās ir pietiekami, lai nodrošinātu līniju uzturēšanu darbspējīgā stāvoklī un nodrošinātu to nenovecošanos, savlaicīgi veicot nokalpojušu līniju elementu nomaiņu;
- 5.1.3. Vērtējumā noteiktie kopējie punkti atbilstoši katram no Vērtējuma kritērijiem ļauj operatīvi noteikt aktuālākos objektus un to elementus, kurus nepieciešams atjaunot, lai novērstu iespējamus tehnoloģiskos traucējumus un avārijas situācijas un mainītu elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānā noteiktos termiņus un nepieciešamo finansējuma apjomu;
- 5.2. plānotie ieguldījumi elektroenerģijas lietotāju atļautās slodzes palielināšanai un ražotāju pieslēgšanai pārvades sistēmai tiek veikti atbilstoši Regulatora 2021.gada 30.septembra lēmumam Nr.1/10 “Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas pārvades sistēmai” (turpmāk – Pieslēguma noteikumi elektroenerģijas pārvades sistēmai) un Regulatora 2022.gada 14.aprīļa lēmumam Nr.1/5 “Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas ražotājiem” (turpmāk – Pieslēguma noteikumi elektroenerģijas ražotājiem).
6. Plānā ir ietverti esošo un iespējamo pārvades sistēmas lietotāju ieteikumi. Savu secinājumu Regulators pamato ar šādiem apsvērumiem:
- 6.1. atbilstoši Ministru kabineta 2006.gada 25.aprīļa noteikumu Nr.322 “Noteikumi par sistēmas operatora ikgadējo novērtējuma ziņojumu” 3.punktam elektroenerģijas sistēmas dalībnieki mēneša laikā pēc pārvades sistēmas operatora pieprasījuma saņemšanas sniedz tam ziņojuma izstrādāšanai nepieciešamo informāciju, un attiecīgi ziņojumā ietvertās prognozes ir pamats jaudu palielināšanai pārvades

- sistēmā. Šā lēmuma secinājumu daļas 2.punktā norādīts, ka Plāns ir izstrādāts, ņemot vērā informāciju, kas ir ietverta Ziņojumā;
- 6.2. jaunu pieslēgumu izbūve un atļautās slodzes palielināšana tiek veikta atbilstoši Pieslēguma noteikumiem elektroenerģijas pārvades sistēmai un Pieslēguma noteikumiem elektroenerģijas ražotājiem. Regulators nav saņēmis pārvades sistēmas lietotāju iesniegumus, kuros pārvades sistēmas lietotāji norādītu uz to, ka AS “Augstsprieguma tīkls” nav veikusi jaunu pieslēgumu izbūvi vai atļautās slodzes palielināšanu;
 - 6.3. pirms lēmuma pieņemšanas par ieguldījumiem infrastruktūras projektos AS “Augstsprieguma tīkls” veic darbības, pārliecinoties, ka attiecīgais projekts ir aktuāls infrastruktūras pasūtītājam, lai nepieļautu tādas infrastruktūras izbūvi, kuras noslodze faktiski netiktu nodrošināta.
7. Izvērtējot AS “Augstsprieguma tīkls” iesniegto informāciju, kas iesniegta atbilstoši Noteikumu 6.punktam, Regulatoram ir pamats secināt, ka:
- 7.1. Plāns nodrošina pārvades sistēmas pietiekamu atjaunošanu un samazina tehnoloģisko traucējumu riskus;
 - 7.2. finanšu ieguldījumi pārvades sistēmā, kuru rezultātā tiek izveidoti jauni pārvades sistēmas aktīvi, palielina elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķinā iekļaujamo regulējamo aktīvu bāzi. Plānā ietverta kopienas projektu plānotā ietekme uz elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu ir šāda: Tartu–Valmiera un Tsirgulina–Valmiera starpsavienojumu caurlaides spēju palielināšana – 0,01 EUR/MWh jeb 0,01% nākamajā regulatīvajā periodā, Sistēmas sinhronizācijas un inerces iekārtu iegāde un uzstādīšana – 0,06 EUR/MWh jeb 0,4% nākamajā regulatīvajā periodā un Sinhronizācijas projekta 2.fāze – 1,87 EUR/MWh jeb 11,4% nākamajā regulatīvajā periodā;
 - 7.3. finanšu ieguldījumu rezultātā palielināsies pārvades sistēmas drošums, tiks novērstas starpvalstu savienojumu pārslodzes, ņemot vērā elektroenerģijas tirgus darījumu apjomus reģionā, elektroenerģijas biržas darbību un nepieciešamību nodrošināt atbilstošas pārvades jaudas.
8. Regulatora uzmanības lokā nav nonākuši tādi dokumenti vai informācija, kas dotu pamatu secināt, ka Plāns neatbilst Elektroenerģijas tirgus likuma vai Noteikumu prasībām.

Ņemot vērā Regulatora rīcībā esošo informāciju, saskaņā ar Regulatora 2011.gada 23.novembra lēmuma Nr.1/28 “Noteikumi par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu” 12.punktu, pamatojoties uz Elektroenerģijas tirgus likuma 13.¹ un 15.¹pantu, likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 1. un 5.pantu, 6.panta otro daļu, 9.panta pirmās daļas 1. un 9.punktu un otro daļu, kā arī Administratīvā procesa likuma 55.panta 1.punktu un 65.panta trešo daļu,

padome nolemj:

apstiprināt AS “Augstsprieguma tīkls” izstrādāto elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu laika periodam no 2024.gada līdz 2033.gadam (pielikumā).

Lēmums stājas spēkā ar tā parakstīšanas dienu.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētāja

A. Ozola

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU